

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 8C/87/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213222933
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Raul Pospíšil
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2015:1213222933.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred samosudcom Mgr. Raulom Pospíšilom v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, zast. JUDr. Alan Strelák, advokát, Na vřšku 12, 811 01 Bratislava proti žalovanej: U. I., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom D. XXXX/XX, XXX XX D., št. občan SR, zast. opatrovníčkou T. K., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava II, o zaplatenie 724,95 EUR s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 724,95 EUR s 9% ročným úrokom z omeškania od 21.12.2011 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania vo výške 51,50 EUR a trov právneho zastúpenia vo výške 142,22 EUR, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 02.08.2013 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 724,95 EUR s príslušenstvom a zmluvnú pokutu vo výške 112,20 EUR.

Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 10.07.2011 uzavrel so žalovanou ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX na čiastku 850,- EUR za odplatu vo výške 323,- EUR. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku vo výške 1.173,- EUR uhradiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 4,25 EUR a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 116,03 EUR. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdila žalovaná podpisom zmluvy. Žalovaná celkovo uhradila 448,05 EUR, pričom posledná uhradená suma vo výške 438,99 EUR bola uhradená dňa 15.08.2012. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas, žalobca jej oznámil stratu výhody splátok v zmysle § 53 ods. 8 OZ. V predžalobnej upomienke zo dňa 09.11.2011 žalobca upozornil žalovanú na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V Oznamení o zosplatnení záväzku zo dňa 08.02.2012 žalobca oznámil žalovanej, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 20.12.2011. Po zosplatnení záväzku bola žalovanou uhradená suma vo výške 438,99 EUR. Ku dňu vypracovania návrhu dlžná čiastka činila 724,95 EUR, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplátou v celkovej sume 1.173,- EUR a čiastkou vo výške 448,05 EUR, ktorá bola uhradená žalovanou. Žalobca si ďalej uplatňoval zmluvnú pokutu vo výške 3,30% z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Keďže istina úveru bola vo výške 850,- EUR, tak mesačná zmluvná pokuta bola vo výške 28,05 EUR (3,30% z 850,- EUR).

Nakoľko žalovaná je na adrese bydliska neznáma, súdu sa nepodarilo zistiť inú adresu pobytu žalovanej, súd jej v súlade s § 29 ods. 2 a 6 O.s.p. ustanovil pre toto konanie opatrovníčku.

Ustanovená opatrovníčka sa k návrhu na začatie konania nevyjadrila.

Súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti opatrovníčky žalovanej, ktorá mala predvolanie na pojednávanie riadne doručené a svoju neúčast' neospravedlnila a ani z vážnych dôvodov nepožiadala o odročenie pojednávania.

Súd sa oboznámil s obsahom návrhu, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.07.2011, obchodnými podmienkami, predžalobnou upomienkou - výzvou k úhrade dlžnej sumy zo dňa 09.11.2011, oznámením o zosplatnení záväzku zo dňa 08.02.2012 a ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 10.07.2011 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 120111312, predmetom ktorého bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej ako dlžníkovi peňažné prostriedky formou spotrebiteľského úveru vo výške 850,- EUR za odplatu vo výške 323,- EUR, t.j. celková dlžná suma predstavovala 1.173,- EUR. Žalovaná sa zaviazala splácať dlžnú sumu v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 4,25 EUR a ďalej v 10 mesačných splátkach vo výške 116,03 EUR, pričom prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Podľa vyjadrenia žalobcu zaplatila žalovaná ku dňu podania návrhu sumu vo výške 448,05 EUR.

Žalobca listom zo dňa 08.02.2012 oznámil žalovanej, že záväzok zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX bol ku dňu 20.12.2011 zosplatnený z dôvodu omeškania s jeho splácaním. Zároveň vyzval žalovanú na bezodkladnú úhradu dlžnej sumy.

Právny zástupca žalovaného vo svojom prednese uviedol, že predmetná zmluva bola v celom svojom obsahu v súlade s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch a uplatnený nárok na zmluvnú pokutu bol len vo výške za tri mesiace omeškania.

Podľa 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzatvárajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, je dlžník povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských

zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve^{16ab)} alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31.01.2013), výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania a vzhľadom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je čiastočne dôvodný. Nárok žalobcu vyplýva zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXX,- zo dňa 10.07.2011. Z pohľadu právnej kvalifikácie ide o zmluvu uzavretú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na právny vzťah medzi účastníkmi konania je rovnako potrebné aplikovať všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Súd považuje za nesporné, že žalovaná čerpala spotrebiteľský úver vo výške 850,- EUR. Keďže žalovaná nedodržala platobnú disciplínu v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, dostala sa do omeškania s platením jednotlivých splátok poskytnutého úveru, v dôsledku čoho došlo k predčasnej

splatnosti úveru. Dlžná suma predstavovala 724,95 EUR, ktorú žalovaná neuhradila ani v žalobcom dodatočne poskytnutej lehote. Súd považoval návrh žalobcu v tejto časti za dôvodný, a preto návrhu v časti žalovanej sumy 724,95 EUR vyhovel.

O úrokoch z omeškania súd rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Žalobca požadoval priznať úroky z omeškania od 21.12.2011, kedy základná úroková sadzba ECB predstavovala 1,00%. Z uvedeného dôvodu súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne od 21.12.2011 do zaplatenia.

Žalobca si v konaní ďalej uplatňoval nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 112,20 EUR v zmysle bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. U. zo dňa 10.07.2011.

Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty súd konštatuje, že zmluvná podmienka zakotvená v bode 3 Obchodných podmienok bola všeobecnými súdmi Slovenskej republiky vyhlásená za neprijateľnú (napr. rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 02.07.2014, sp. zn. 19C/611/2013), kedy znenie zmluvnej podmienky bolo doslovne uvedené vo výroku rozhodnutia. Zmluvná podmienka s rovnakým obsahom bola teda už právoplatne judikovaná ako neprijateľná.

Presné znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenej vo výroku rozhodnutia Okresného súdu Trnava zo dňa 02.07.2014, sp. zn. 19C/611/2013 bolo: "Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nespĺní svoj záväzok podľa článku II. zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania celkovej dlžnej čiastky. Zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ je oprávnený účtovať dlžníkovi/spoludlžníkovi náhradu účelne vynaložených nákladov za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20 % z poskytnutej istiny, najmenej však 67,- eur, ktorá nepodlieha vyúčtovaniu."

Žalobcovi taktiež na základe uvedenej zmluvnej podmienky nebolo všeobecnými súdmi priznané plnenie z dôvodu jej neprijateľnosti (napr. rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 19.02.2014, sp. zn. 9C/419/2013, rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 20.05.2013, sp. zn. 9C/17/2013, rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19.02.2014, sp. zn. 6C/8/2014).

Zmluvná podmienka určená právoplatným súdnym rozhodnutím za neprijateľnú sa považuje za neplatnú, pričom nie je rozhodujúce, ktorý zo všeobecných súdov Slovenskej republiky rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Dodávateľ tak nemôže používať túto podmienku alebo podmienku s rovnakým významom v zmluvách so všetkými ďalšími spotrebiteľmi. Toto ustanovenie je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v čl. 7 ods.1 ukladá členským štátom EÚ povinnosť zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. Zo znenia § 53a ods. 1 OZ tiež vyplýva, že povinnosť zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky (a teda aj povinnosť zdržať sa uplatňovania si plnenia z nej) sa viaže na pôvodného dodávateľa, ako aj na každého jeho právneho nástupcu. Účelom takejto právnej úpravy je, aby aj ostatní spotrebiteľia boli chránení pred konaním dodávateľa, v dôsledku ktorého by mohla vzniknúť nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Ďalším používaním neprijateľnej zmluvnej podmienky a uplatňovaním nárokov na základe takejto podmienky vytvára dodávateľ protiprávny stav, ktorý je zákonom zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky by bolo v rozpore so zákonom. Ak by súd v danom prípade priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie práva Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľov. Zákaz používania zmluvnej pokuty vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemožno vysloviť ani čiastočnú neplatnosť uvedenej zmluvnej podmienky. Plnenie z takejto podmienky by navyše zakladalo bezdôvodné obohatenie. Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno moderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Z týchto dôvodov súd nemohol právo na zaplatenie zmluvnej pokuty žalobcovi priznať ani čiastočne. Z uvedeného dôvodu súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 112,20 EUR je nedôvodný, a preto súd žalobu v tejto časti zamietol.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p. Žalobca mal vo veci úspech na cca 87 %, pričom súd je toho názoru, že neúspech žalobcu bol v tomto prípade len nepatrný. Z uvedeného dôvodu súd priznal žalobcovi proti neúspešnej žalovanej náhradu trov konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 59,50 EUR a trov právneho zastúpenia vypočítaných z výšky súdom priznaného plnenia za dva úkony právnej služby á 51,45 EUR (1. prevzatie a príprava zastúpenia dňa 04.04.2013, 2. návrh na začatie konania zo dňa 07.07.2013), 2x režijný paušál á 7,81 EUR + 20% DPH, t.j. spolu 142,22 EUR.

Žalovaná je v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. povinná zaplatiť trovy konania na účet právneho zástupcu žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania možno rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.